

Gazze Soykırımı - Bunu Kim Adlandırdı

“Eğer adaletsizlik durumlarında tarafsızsanız, zalimin tarafını seçmişsinizdir. Bir fil bir farenin kuyruğuna basıyorsa ve siz tarafsız olduğunuzu söylüyorsanız, fare sizin tarafsızlığınızı takdir etmeyecektir.”
— Desmond Tutu

Giriş

İsrail'in Gazze'deki eylemlerini soykırım olarak adlandırmak kışkırtıcı bir söylem değil; bu, uluslararası hukukun ezici kanıtlara doğru bir şekilde uygulanmasıdır. 1948 Soykırım Sözleşmesi'ne göre, soykırımı tanımak isteğe bağlı değildir — bu, devletlere önleme ve cezalandırma konusunda bağlayıcı yükümlülükler getirir. Bugün Gazze'ye bakıp hâlâ bunu soykırım olarak adlandırmayı reddetmek, zalimin yanında yer almaktır.

Medya kuruluşlarından sızdırılan direktifler ve Birleşmiş Milletler gibi kurumların temkinli ifadeleri, “soykırım” kelimesinden kasıtlı olarak kaçınıldığını ortaya koyuyor. Ancak kelimeler önemlidir: soykırım, uluslararası hukukta bir suçtur, bir metafor değil. Eşik aşıldığında bunu inkâr etmek, onu mümkün kılmaktır. Tutu'nun uyardığı gibi, ağır adaletsizlik karşısında tarafsızlık suç ortaklığıdır.

Bu makale, devletlerden, kuruluşlardan, uzmanlardan ve mahkemelerden gelen beyanları, yasal bulguları ve uyarıları belgeleyerek, Gazze'nin acısını olduğu gibi adlandırarak sessizlik komplosunu kıranları ortaya koyuyor.

Soykırımın Açık Beyanları

- **Avrupa Anayasal ve İnsan Hakları Merkezi (ECCHR, Berlin)** — 10 Aralık 2024: İsrail'in Gazze'de soykırım işlediği sonucuna vardı.
- **Uluslararası Af Örgütü Almanya** — 29 Temmuz 2025: İsrail'in kasıtlı aç bırakma politikasının soykırım teşkil ettiğini açıkladı.
- **Medico International** — 29 Temmuz 2025: İsrail'in Gazze'yi sistematik olarak yok etmesini soykırım olarak kınadı.
- **Türkiye** — Cumhurbaşkanı Erdoğan: İsrail'in soykırımını kanıtlamak için Uluslararası Adalet Divanı'na (ICJ) belgeler sundu.
- **Güney Afrika** — Ocak 2024: ICJ'de İsrail'e karşı soykırım davası açtı.
- **İslam İşbirliği Teşkilatı (OIC)** — Aralık 2023: İsrail'in savaşını “kitlesel soykırım” olarak ilan etti ve Güney Afrika'nın davasını destekledi.
- **Suudi Arabistan** — Veliyaht Prens Muhammed bin Selman, Kasım 2024: İsrail'in kampanyasını “toplu soykırım” olarak adlandırdı.
- **Malezya, Endonezya, Pakistan** — ICJ duruşmalarında soykırım çerçevesini açıkça destekledi.

- **BM İsrail Uygulamaları Özel Komitesi** — Kasım 2024: İsrail'in eylemlerinin "soykırımın özellikleriyle tutarlı" olduğunu buldu.

Yasal Bulgular

- **Uluslararası Adalet Divanı (ICJ), Güney Afrika vs. İsrail (2024)** — Gazze'de "soykırımın makul bir riski" olduğunu tespit etti; İsrail'e soykırım eylemlerini önlemesi ve insani yardıma izin vermesi için geçici önlemler çıkardı.
- **ICJ, Bosna vs. Sırbistan (2007)** — Devletlerin, ciddi bir soykırım riskinden haberdar olduklarında, makul ölçüde mevcut tüm araçları kullanarak harekete geçme yükümlülüğü olduğunu belirledi.
- **Akademik ve Uzman Konsensüsü (2023–2025):**
 - Raz Segal (soykırım uzmanı): İsrail'in saldırısını "ders kitabı bir soykırım vakası" olarak adlandırdı.
 - William Schabas (eski BM Gazze Soruşturma başkanı): Soykırım unsurlarının mevcut olduğunu doğruladı.
 - Francesca Albanese, Balakrishnan Rajagopal, Chris Sidoti ve 800'den fazla akademisyen, Gazze'ye soykırım çerçevesini uygulayan açık mektuplar imzaladı veya açıklamalar yaptı.

Medya ve Kurumlarda "Soykırım" Kelimesinden Kaçınma

- **New York Times:** 2024'te sızdırılan bir editöryal not, gazetecilere "soykırım", "etnik temizlik" ve "Filistin" gibi terimlerden kaçınmalarını emretti. Steril bir "savaş" çerçevesi tercih edildi; duygusal terimler İsraili kayıplar için ayrıldı.
- **Batı medyası:** Büyük medya kuruluşları, kitlesel sivil ölümlerine rağmen, Filistinlilere "katliam" veya "kıyım" gibi terimleri nadiren uyguladı.
- **Birleşmiş Milletler:**
 - Üst düzey yetkililer (örneğin, Tom Fletcher, Martin Griffiths) 2025'te bir soykırımın ortaya çıktığı konusunda uyardı.
 - Ancak BM, bir kurum olarak, yalnızca mahkemelerin resmi olarak soykırım belirleyebileceği konusunda ısrar ediyor — genellikle siyasi tarafsızlığı haklı çıkarmak için kullanılan bir yasal duruş.
 - **Açıklama:** BM ajanslarının veya üye devletlerin, soykırımın özelliklerinin mevcut olduğu durumlarda bunu tanımasını engelleyen bir yasal engel yoktur. Mahkemeler tarafından yasal bir karar, ahlaki veya siyasi tanınma için bir ön koşul değildir.

Bu kaçınma — hem medyada hem de uluslararası kurumlarda — makalenin ana iddiasını örneklendiriyor: tarafsızlık suç ortaklığıdır, sessizlik inkârdır.

Devletlerin Harekete Geçme Yükümlülüğü

1948 Soykırım Sözleşmesi ve ICJ'nin Bosna kararları (2007) açıktır: Bir devlet, ciddi bir soykırım riskinden haberdar olduğunda, bunu önlemek için harekete geçme yasal

yükümlülüğüne sahiptir. Bu yükümlülük sembolik veya retorik değildir — somut önlemler gerektirir.

Devletler, faili etkilemek ve soykırımı durdurmak için makul ölçüde mevcut *tüm* araçları kullanmalıdır. Bu şunları içerir: - Büyükelçileri çağırma veya sınır dışı etme - Silah transferlerini durdurma - Ekonomik ve diplomatik yaptırımlar uygulama - Uluslararası yakalama emirleri peşinde koşma - Ve gerekirse, BM Şartı'nın VII. Bölümü uyarınca toplu askeri müdahaleyi değerlendirme

Yükümlülük hem **davranış** hem de **sonuç** ile ilgilidir: jestler yeterli değildir. Hareketsizlik suç ortaklığıdır.

Mario Savio'nun 1964'te beyan ettiği gibi:

“Makinenin işleyişi o kadar iğrenç hale geldiğinde, kalbinizi öyle hasta ettiğinde bir zaman gelir ki, buna katılamazsınız. Pasif olarak bile katılamazsınız. Ve bedenlerinizi dişlilere ve tekerleklerle, kollara, tüm aparata koymalısınız ve onu durdurmalısınız. Ve onu işleten insanlara, ona sahip olan insanlara, özgür olmadığınız sürece makinenin tamamen çalışmasının engelleneceğini göstermelisiniz.”

Gazze'de soykırım makinesi işlemeye devam ediyor. Gözlerini çeviren devletler veya daha kötüsü faili silahlandıranlar, onun tekerleklerini yağlar.

Son Not

Uluslararası Adalet Divanı, iklimle ilgili yüksek kararlarla gezegeni kurtarmaktan bahsetmeye cesaret ediyor, ancak aktif, televizyonda yayınlanan bir soykırım karşısında tereddüt ediyor. Gazze, parçalanmış hayatların bir mezarlığına dönüştürüldü, müdahale etme gücüne sahip devletler — Soykırım Sözleşmesi'ni imzalayanlar — politika tarafından felç olmuş veya destek yoluyla suç ortağı olmuş durumdalar.

Bu, katliamı silahlandıranların, gerçeği susturanların ve Gazze yanarken faili koruyanların suçudur.

Hayal edin — halkınız, aralıksız bombardıman altında çadırlarda yaşamaya zorlanmış, aç, ilaçsız, çocuklarının birer birer öldüğünü izliyor, dünya'nın en güçlü devletleri katliamı silahlandırıyor ve “tarafsızlık”tan bahsetmeye cesaret ediyor.

Tarafsızlık tarafsızlık değildir. Bu, zalimin tarafını tutmaktır.

Bu ikiyüzlülük yalnızca kınamayı hak eder. Tarih, bu soykırımın yalnızca faillerini değil, aynı zamanda suç ortaklarını da hatırlayacaktır.

Kaynaklar

1. **ICJ Geçici Tedbirler** – *Uluslararası Adalet Divanı*, “Gazze Şeridi'nde Soykırım Suçunun Önlenmesi ve Cezalandırılmasına İlişkin Sözleşme'nin Uygulanması (Güney Afrika

vs. İsrail), 26 Ocak 2024 Tarihli Karar.”

2. **Bosna vs. Sırbistan** – *ICJ Kararı*, “Soykırım Suçunun Önlenmesi ve Cezalandırılmasına İlişkin Sözleşme’nin Uygulanmasına İlişkin Dava (Bosna ve Hersek vs. Sırbistan ve Karadağ), 26 Şubat 2007 Tarihli Karar.”
3. **Raz Segal** – *Jewish Currents*, “Ders Kitabı Bir Soykırım Vakası,” Ekim 2023.
4. **William Schabas** – Çeşitli halka açık röportajlar ve panel açıklamaları (2024–2025).
5. **Francesca Albanese ve diğerleri** – BM uzmanlarından üye devletlere ortak mektuplar, 2024.
6. **New York Times Notu** – Sızdırılan editöryal rehber, Nisan 2024 (*The Intercept* aracılığıyla).
7. **OIC Bildirisi** – “Gazze Üzerine OIC Olağanüstü İslam Zirvesi Bildirisi,” Aralık 2023.
8. **ECCHR Bildirisi** – ECCHR Basın Açıklaması, Aralık 2024.
9. **Uluslararası Af Örgütü Almanya** – Açlık politikası üzerine soykırım beyanı, 29 Temmuz 2025.
10. **Medico International** – Gazze’nin yıkımı üzerine beyan, 29 Temmuz 2025.
11. **BM Özel Komite Raporu** – Yıllık Rapor, Kasım 2024.
12. **Küresel Güney Devletlerinin Beyanları** – ICJ Sözlü Duruşmalar, 2024–2025.